

**ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА СЛУЖБА УКРАЇНИ
(ДПС)**

Львівська пл., 8, м. Київ, 04053, тел.: (044) 272-62-55
E-mail: post@tax.gov.ua, сайт: www.tax.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 43005393

від _____ 20____ р. № _____

На № _____ від _____ 20____ р.

Головні управління ДПС в областях,
м. Києві

Міжрегіональні управління
ДПС по роботі з великими
платниками податків

Державна податкова служба України за результатами розгляду на засіданні Робочої групи з вирішення питань щодо застосування положень нормативно-правових актів, створеної відповідно до наказу ДПС від 18 червня 2020 року № 286 «Про затвердження Порядку роботи та Складу робочої групи з вирішення питань щодо застосування положень нормативно-правових актів» (зі змінами), направляє для використання в роботі та доведення до відома платників податків позицію ДПС щодо відпуску пального з місць зберігання за наявності ліцензії на право оптової торгівлі паливом, за відсутності місць оптової торгівлі, та інших питань, пов'язаних з регулюванням обігу пального на території України.

Законом України від 19 грудня 1995 року № 481/95-ВР «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (далі – Закон № 481) встановлено, що оптова торгівля паливом та зберігання пального здійснюються суб'єктами господарювання (у тому числі іноземними суб'єктами господарювання, які діють через свої зареєстровані постійні представництва) всіх форм власності за наявності ліцензії (ч. 1 ст. 15 Закону № 481).

Для отримання ліцензії на право оптової або роздрібної торгівлі паливом або на право зберігання пального разом із заявою додатково подаються завірені заявником копії таких документів (частина тридцять дев'ята статті 15):

документи, що підтверджують право власності або право користування земельною ділянкою, або інше передбачене законодавством право землекористування на земельну ділянку, на якій розташований об'єкт оптової або роздрібної торгівлі паливом або зберігання пального, чинні на дату подання заяви та/або на дату введення такого об'єкта в експлуатацію, будь-якого цільового призначення;

акт вводу в експлуатацію об'єкта або акт готовності об'єкта до експлуатації, або сертифікат про прийняття в експлуатацію закінчених

будівництвом об'єктів, або інші документи, що підтверджують прийняття об'єктів в експлуатацію відповідно до законодавства, щодо всіх об'єктів у місці оптової або роздрібної торгівлі паливом або зберігання пального, необхідних для оптової або роздрібної торгівлі паливом або зберігання пального;

дозвіл на виконання робіт підвищеної небезпеки та експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки.

Суб'єкти господарювання (у тому числі іноземні суб'єкти господарювання, які діють через свої зареєстровані постійні представництва), які здійснюють оптову торгівлю паливом, за відсутності місць оптової торгівлі паливом копії таких документів не подають.

В залежності від виду діяльності з паливом встановлена така річна плата: оптова торгівля паливом, за наявності у ліцензіата місць оптової торгівлі паливом, – 5000 гривень за кожне таке місце;

оптова торгівля паливом, за відсутності у ліцензіата місць оптової торгівлі паливом, – 10 000 гривень;

за ліцензії на право зберігання пального у розмірі 780 гривень.

Згідно термінологічних визначень (стаття 1 Закону № 481):

1) ліцензія (спеціальний дозвіл) – документ державного зразка, який засвідчує право суб'єкта господарювання (у тому числі іноземного суб'єкта господарювання, який діє через своє зареєстроване постійне представництво) на провадження одного із зазначених у Законі № 481 видів діяльності протягом визначеного строку;

2) зберігання пального – діяльність із зберігання пального (власного або отриманого від інших осіб) із зміною або без зміни його фізико-хімічних характеристик.

Місце зберігання пального – місце (територія), на якому розташовані споруди та/або обладнання, та/або ємності, що використовуються для зберігання пального на праві власності або користування.

На право здійснення діяльності зі зберігання пального передбачено отримання відповідної ліцензії із зазначенням в ній місцезнаходження місця такого зберігання. Суб'єкт господарювання має право зберігати паливо без отримання ліцензії на право зберігання пального лише в місцях виробництва пального або місцях оптової чи роздрібної торгівлі паливом, на які отримані відповідні ліцензії (стаття 15 Закону № 481);

3) оптова торгівля паливом – діяльність із придбання та подальшої реалізації пального із зміною або без зміни його фізико-хімічних характеристик суб'єктам господарювання (у тому числі іноземним суб'єктам господарювання, які діють через свої зареєстровані постійні представництва) роздрібної та/або оптової торгівлі та/або іншим особам.

Місце оптової торгівлі паливом – місце (територія), на якому розташовані споруди та/або обладнання, та/або ємності, що

використовуються для здійснення оптової торгівлі та/або зберігання пального на праві власності або користування.

Оснoву правового режиму майна суб'єктів господарювання, на якій базується їх господарська діяльність, становлять право власності та інші речові права – право господарського відання, право оперативного управління. Господарська діяльність може здійснюватися також на основі інших речових прав (права володіння, права користування тощо), передбачених Цивільним кодексом України (п. 1 Стаття 133 Глава 14 Розділ III Господарський кодекс України).

Оренда майна та лізинг регулюється § 5 Господарського кодексу України (статті 283 та 292 ГКУ). Основа інших речових прав (права володіння, права користування тощо) згідно положень книги третьої «Право власності та інші речові права» Цивільного кодексу передбачає загальні положення про право власності (Глава 23), загальні положення про речові права на чуже майно (Глава 30), загальні положення про найм (оренду) (Глава 58).

Крім того, відповідно до Цивільного кодексу України реалізація товарів може бути здійснена шляхом укладення відповідних договорів, на реалізацію товарів безпосередньо суб'єктом господарювання або із залученням третіх осіб, найбільш поширеними з яких при реалізації пального є:

договори купівлі - продажу (глава 54 стаття 655) – за договором купівлі-продажу одна сторона (продавець) передає або зобов'язується передати майно (товар) у власність другій стороні (покупцеві), а покупець приймає або зобов'язується прийняти майно (товар) і сплатити за нього певну грошову суму);

договори поставки (глава 54 стаття 712) – за договором поставки продавець (постачальник), який здійснює підприємницьку діяльність, зобов'язується передати у встановлений строк (строки) товар у власність покупця для використання його у підприємницькій діяльності або в інших цілях, не пов'язаних з особистим, сімейним, домашнім або іншим подібним використанням, а покупець зобов'язується прийняти товар і сплатити за нього певну грошову суму;

договори комісії (глава 69 стаття 1011) – за договором комісії одна сторона (комісіонер) зобов'язується за дорученням другої сторони (комітента) за плату вчинити один або кілька правочинів від свого імені, але за рахунок комітента;

договори доручення (глава 68 стаття 1000) – за договором доручення одна сторона (повірений) зобов'язується вчинити від імені та за рахунок другої сторони (довірителя) певні юридичні дії. Правочин, вчинений повіреним, створює, змінює, припиняє цивільні права та обов'язки довірителя).

Проте, основні засади державної політики щодо регулювання виробництва, експорту, імпорту, оптової і роздрібної торгівлі паливом

визначає Закон № 481, норми якого є спеціальними по відношенню до інших законодавчих актів з цього питання.

Отже, Законом № 481 передбачено:

а) окремі ліцензії на право оптової торгівлі паливом без місць оптової торгівлі паливом, або зберігання пального, або оптової торгівлі з місцем оптової торгівлі паливом, або роздрібною торгівлі паливом, тобто кожна з яких, надає право виключно на проведення певного виду діяльності з паливом, який зазначено в такій ліцензії;

б) наявність у суб'єкта господарювання, який здійснює оптовий або роздрібний продаж пального, права власності або користування на місця реалізації/зберігання пального, з яких здійснюється оптова/роздрібна торгівля паливом;

в) зазначення у ліцензії місць, у яких здійснюється діяльність (крім оптової торгівлі без наявності місць торгівлі);

г) отримання на право здійснення діяльності зі зберігання пального відповідної ліцензії із зазначенням в ній місцезнаходження місця такого зберігання. Суб'єкт господарювання може зберігати паливо без отримання ліцензії на право зберігання лише в місцях виробництва пального або місцях оптової чи роздрібною торгівлі паливом, на які отримані відповідні ліцензії (стаття 15 Закону № 481);

д) застосування штрафних санкцій: 500 000 грн. – у разі здійснення оптової торгівлі паливом або зберігання пального без наявності ліцензії, 250 000 грн. – у разі здійснення роздрібною торгівлі паливом без наявності ліцензій (стаття 17 Закону № 481).

На підставі ліцензії на право оптової торгівлі паливом за наявності місць оптової торгівлі паливом та/або ліцензії на право роздрібною торгівлі паливом:

може здійснюватися діяльність з оптової або роздрібною торгівлі та зберігання пального виключно з місць оптової/роздрібною торгівлі, які зазначені у отриманій таким суб'єктом господарювання ліцензії на здійснення такої діяльності та використовуються ліцензіатом на правах власності або користування;

не може здійснюватися діяльність, яка передбачає зберігання та/або продаж такого пального з місць оптової або роздрібною торгівлі/місць зберігання, які належать або використовуються за відповідними договорами іншими суб'єктами господарювання;

На підставі ліцензії на право оптової торгівлі паливом без місць оптової торгівлі паливом:

не може здійснюватися діяльність, яка передбачає продаж такого пального з будь-якого місця оптової торгівлі або місця зберігання пального, в тому числі тих, що належать цьому або іншому суб'єкту господарювання;

не передбачено можливість зберігання або передачі отриманого пального на зберігання будь-яким іншим особам, тому може здійснюватися

лише діяльність з купівлі та продажу пального іншим суб'єктам господарювання безпосередньо з акцизного складу пересувного, розпорядником якого є такий ліцензіат (оптова торгівля без місця) або на акцизному складі пересувному — при зміні власника пального на такому акцизному складі пересувному.

Такі правила діють незалежно від видів договорів на реалізацію товарів, передбачених Цивільним кодексом України (наприклад, купівлі - продажу, поставки, комісії, доручення тощо), оскільки норми Закону № 481 щодо державного регулювання у сфері обігу, зокрема, пального є спеціальними по відношенню до загальних норм права.

Враховуючи викладене вище, здійснення суб'єктами господарювання діяльності з порушенням наведених вище вимог Закону № 481 вважається діяльністю без наявності відповідної ліцензії, що тягне за собою відповідальність, передбачену статтею 17 Закону № 481, та відсутність у них права на складання та реєстрацію акцизних накладних на такі операції.

Перший заступник Голови

 Наталія РУБАН